

Yksikön nimi: Ruutanan esiopetus
Yksikön johtaja: Sari Laurila

2.9. 2024

Ruutanan esiopetus

Ruutnantie 748,

36110 Ruutana

Opiskelijamäärä: 55

Opettajien määrä: 6

Muu henkilöstö: 7

Kiertäviä lastenhoitajia: 1

Esiopetusyksikön johtaja:

Sari Laurila p. 0505509737

sari.laurila@kangasala.fi

Apulaisjohtaja:

Jenni Långström p.0401336393

jenni.langstrom@kangasala.fi

Esiopetusyksikön Veo

Katri Hannus p. 050 413 1358

Katri.hannus@kangasala.fi

Opiskeluhoitohenkilöstö

Koulukuraattori: Marjo Karanka/ marjo.karanka@pirha.fi

Koulupsykologi: Tiina Heikkinen / tiina.heikkinen@pirha.fi

Kouluterveydenhoitaja: Nina Ijäs / nina.ijas@pirha.fi

Työ- ja loma-ajat 2024 - 2025

[Perusopetuksen työ- ja loma-ajat - Kangasala](#)

1. Kehittämiskohteet

A) Koko varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteiset tavoitteet, jotka on johdettu kaupungin strategisista kehittämiskohteista

◆ LISÄÄMME YHTEISTYÖTÄ KOLMANNEN SEKTORIN KANSSA HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEKSI

Yhteinen toimenpide:

- Varhaiskasvatuksen vetäjätiimit seuraavat kolmannen sektorin tarjoamia palveluja Kangasalan kaupungissa ja vetäjätiimien kautta tieto välittyy varhaiskasvatus- ja esiopetusyksiköihin. Mahdollisuuksien mukaan tehdään yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Yksikön toimenpide:

- Yksikössämme on edustaja jokaisessa vetäjätiimissä. He välittävät vetäjätiimissä käydyt sisällölliset asiat omaan yksikköön. Tiedon välittämiseen on sovittu rakenteet.

◆ MAHDOLLISTAMME MONIPUOLISTA HARRASTUSTOIMINTAA

Yhteinen toimenpide:

- Varhaiskasvatus- ja esiopetusyksiköiden tilat (erityisesti liikuntasalit) ovat iltaisin vapaa-aikatoimijoiden käytössä.

Yksikön toimenpide:

- Vastaamme osaltamme siitä, että liikuntasali ja liikuntavälinevarastot ovat käyttömme jäljiltä siistit ja käytettävissä iltasin ja viikonloppuisin kaupungin iltakäyttäjille.

◆ KANNUSTAMME HENKILÖSTÖÄ TYÖN JA TOIMINTATAPOJEN AKTIIVISEEN KEHITTÄMISEEN

Yhteinen toimenpide:

- Varhaiskasvatustyöyksiköt laativat laadunarvioinnin pohjalta (Valssi) yksikön kehittämissuunnitelman ja kehittävät toimintatapojaan yksiköissään.

Yksikön toimenpide:

- Teemme arjessa jatkuvaa arviointia toimintatavoistamme ja laadukkaasta varhaiskasvatuksesta. Käytössä on tiimipalaverin asialista, joka ohjaa tiimejä säännölliseen arviointiin ja sitä kautta toiminnan jatkuvaan kehittämiseen. Lisäksi teemme koko yksikön toiminnan arviointia kaksi kertaa toimintavuodessa. Kannustamme henkilöstöämme osallistumaan täydennyskoulutuksiin.

♦ MITOITAMME PALVELUTUOTANTOMME JA -VERKKOMME ENNAKOIVASTI

Yhteinen toimenpide:

- Palveluverkkosuunnitelma
Varhaiskasvatus- ja esiopetusryhmät muodostetaan tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti varhaiskasvatustilain mukaisesti.

Yksikön toimenpide:

- Yksikkönä sitoudumme palveluverkkosuunnitelman mukaiseen toiminnan järjestämiseen. Lisäksi tiedotamme asiakkaitamme palveluverkkosuunnitelman vaikutuksista toiminnan järjestämisen näkökulmasta.

B) Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnallinen tavoite kaudelle 2024 – 2025:

Lapsen tarvitsema tuki tuodaan lapsen oppimisympäristöön - Lapsiryhmän laadukas, pedagoginen arki on kunnossa

- **Yhteinen toimenpide:**
  - Henkilöstön osaamista vahvistetaan liittyen laadukkaaseen arjen pedagogiikkaan, lapsen tukeen ja inklusion käsitteeseen.
- **Yksikön toimenpide**
  - Tiimien toimintasuunnitelmapohjaa on muokattu niin, että se ohjaa keskustelemaan ja tekemään tiimin yhteisiä sopimuksia laadukkaasta arjen pedagogiikasta.
  - Henkilöstöä kannustetaan osallistumaan täydennyskoulutuksiin, joissa käsitellään lapsen tukeen liittyviä sisältöjä.

C) Yksikön muut tavoitteet toimintakaudelle nostetaan huoltajien, lasten ja henkilöstön arvioinneista sekä vasun ja esiopetussuunnitelman toteutumisen arvioinnista

- ♦ **Esiopetusyksikön sisäisen yhteistyön vahvistaminen**
- **Yksikön toimenpiteet kehittämiskohteen edistämiseksi**
  - Oksa-toiminnan rakenne on muutettu sellaiseksi, että syyskaudella joustoa tehdään esiopetusluokkien välisenä yhteistyönä. Tämä edistää esiopetuksen sisäistä yhteistyötä. sekä 1 – 2-luokkien välisenä yhteistyönä. Kevätkaudella Oksa-yhteistyötä tehdään 0-1-luokkien välillä.
  - Viikkopalaverirakenteeseen sisällytetty yhteistä suunnitteluaikaa ryhmien esiopettajille.

D) Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma

- ♦ **Edistämme tasa-arvoista ja yhdenvertaista positiivisen ohjaamisen ja palautteenannon kulttuuria**
- **Yksikön toimenpiteet kehittämiskohteen edistämiseksi**
  - Syvennämme edellisen kauden selvitys- ja kehittämistyötä. Kehittämiskohteenä on kehujen jakautuminen yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti lapsiryhmässä.
  - Tähän mennessä olemme edistäneet kehittämiskohdetta lisäämällä arkeen erilaisia yhteisöllisen kehumisen ja positiivisen palautteen antamisen rakenteita.

- Tällä kaudella kiinnitämme erityisesti huomiota positiivisen palautteen annon kulttuuriin sekä keuhjen huomaamiseen. Lapset saavat itse dokumentoida saamiensa keuhjen ja positiivisen palautteen määrää ja tätä kasvattajat käyttävät apuna arvioidessaan ja kehittäessään ryhmän sisäistä vuorovaikutusta. Syyskaudella kartoitetaan vertaisilta saatuja keuhja ja kevätkaudella kasvattajilta saatua positiivista palautetta.

2. Esiopetus

• Oksa –toiminta

- Oksa-toiminnan rakenne on muutettu sellaiseksi, että syyskaudella joustoa tehdään esiopetusluokkien välisenä yhteistyönä sekä 1 – 2-luokkien välisenä yhteistyönä. Kevätkaudella Oksa-yhteistyötä tehdään 0-1-luokkien välillä.
- Ruutanan koulussa yhteistä Oksa-toimintaa on vähintään 2 h/ vko perjantaisin.
- Syyskaudella Oksa-suunnittelua tehdään joka toinen keskiviikko, kevät puolella joka toinen maanantai
- Suunnitteluajat on suunniteltu sekä luokanopettajien lukujärjestykseen, että esiopetusryhmien viikko-ohjelmaan ja työvuoroihin.
- Alkusyksyn Oksa-toiminta painottuu lasten tutustumiseen ja ryhmäytymiseen esiopetusryhmien välillä.
- Loppusyksystä perustetaan tarvelähtöisiä ryhmiä lasten leops-keskusteluissa kirjattujen tarpeiden pohjalta. Lapset osallistuvat näihin ryhmiin omien tarpeidensa mukaisesti ja ryhmissä tehostetusti harjoitellaan mm. kielellisiä, matemaattisia, hahmottamisen, sekä sosioemotionaalisia taitoja.
- Lisäksi esi- ja perusopetuksen kaupunkikohtainen painopiste on tänä vuonna lukutaidon ja lukivalmiustaitojen vahvistaminen
- Esi- ja luokanopettaja suunnittelee kevään Oksa-asioita loppuvuodesta. Heille järjestetään 2 h yhteinen suunnittelu-aika. Kevään Oksa-toiminnan sisällöt selviävät tämän suunnittelun jälkeen.
- Mm. ympäristö- ja luonnontiedon vuosikello sekä laaja-alaisten hyvinvointitaitojen vuosikello toimivat hyvinä työkaluina toiminnan suunnittelun tueksi.
- Keväällä järjestetään 2h Oksan arviointi ja Kick Off-iltapäivä, jonne osallistuu sekä esiopetuksen, että koulun Oksa-toimijat.

• Esiopetusmatkat ja kuljetukset/korvaukset

- Ruutanan esiopetuksen oppilaat ovat oikeutettuja koulukuljetukseen, mikäli kuljettava koulutie on huomattavan vaarallinen tai koulumatkaa kertyy yli 5 km.

• Esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen kokonaisuus

- Päivittäinen esiopetusaika on klo 8.45 - 12.45. Esiopetuksen sisältöä on kuvattu tarkemmin muissa kappaleissa
- Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatusaika on päivittäin klo 6.30-8.45 sekä klo 12.45-17.00 sekä koulujen loma-ajat.
- Lapset kokoontuvat aamuisin klo 7:00 asti Terälehtien ryhmätiloissa, jonka jälkeen siirytään omiin ryhmätiloihin.
- Esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen toimintaa ohjaavat varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja varhaiskasvatuslaki.

• Henkilöstön yhteistoiminta

Esiopetustiimit

- Suunnittelevat ja järjestävät esiopetusta tiimeittäin esiopetusajan (opettajat, hoitaja).
- Opettajilla on päävastuu opetuksen sisällön ja oppimisympäristön rakentamisen pedagogisesta suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista. Hoitajilla on päävastuu lasten hoidon, kasvatuksen ja hyvinvoinnin kokonaisuudesta.

- Esiopetustiimit tekevät säännöllistä yhteistyötä esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen aikaan aamu- ja iltapäivisin, koulujen loma-aikoina sekä yhteisiä juhlia ja tapahtumia suunniteltaessa ja järjestettäessä.
- Tiimien kesken jaetaan ideoita sekä tarjotaan apua arjessa.
- Esiopettajien yhteinen suunnittelupalaveri on joka toinen keskiviikko. Silloin suunnitellaan esiopetuksen sisäistä Oksa-toimintaa.
- Tiimipalaverin mahdollistuminen viikoittain taataan saamalla toisesta tiimistä valvonta-apua viikoittain.

Oksatiimit (esiopettajat ja luokanopettaja 13.1.2025 alk.)

- Kokoontuvat kevätkaudella joka toinen maanantai klo 13. - 14.00 tekemään yhteissuunnittelua oman Oksa-luokansa toimintaa koskien.
- Oksa-luokille on lisäksi osoitettu 2h suunnittelu-aikaa marras-joulukuussa sekä 2h arviointiaikaa toukokuussa.

• **Osaamisen kehittäminen**

- Esiopetuksen henkilöstöä kannustetaan osallistumaan Kangasalan kaupungin tarjoamiin yhteisiin varhaiskasvatuksen koulutuksiin ja muihin kaupungin ulkopuolisten toimijoiden (mm. OSAKE, AVI) tarjoamiin ammatillista osaamista lisääviin täydennyskoulutuksiin.
- Henkilöstön koulutusmääriä seurataan. Koulutuksista saatua tietoa jaetaan yksikön yhteisissä palavereissa.
- Pedagogisia asioita käsitellään ammattiryhmäkohtaisissa pedatiimeissa. Aiheina syyskaudella ovat sosioemotionaalisten taitojen havainnoiminen, leikin ohjaaminen sekä toimintakauden arviointi ja Valssi-yhteenveto. Kevätkauden pedatiimien aiheet tarkentuvat myöhemmin.
- Kasvattajakahviloita on syksyn aikana kolme saman sisältöistä. Aiheena on lämmin ja ammatillinen vuorovaikutus. Kevätkauden kasvattajakahviloiden sisällöt tarkentuvat myöhemmin.
- Syyskaudella työiltoja ei järjestetä, mutta henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua Treduka-koulutuspäivään marraskuussa.
- Kevätkaudella pidämme pedagogisen työllän, jonka aihe määrittyy myöhemmin sekä arviointi-illan.

• **Työhyvinvointi**

- Esiopetusyksiköllä on oma työhyvinvointitiimi, joka suunnittelee ja järjestää matalan kynnyksen yhteisiä tapahtumia ja kohtaamisia arjen keskelle.
- Joulukuussa pidettävässä pedatiimin arviointipalaverissa tarkastellaan syksyllä vastatun työhyvinvointikyselyn tuloksia ja siitä johdetaan kehittämiskohteita kevätkaudelle.
- Syyskuussa aloitetaan henkilökohtaiset työhyvinvointikeskustelut, joissa yksikön johtaja yhdessä työntekijän kanssa pohtii työntekijän työhyvinvoinnin voimavara- ja kuormitustekijöitä. Keskusteluissa mietimme yhdessä yksilöllisiä ratkaisuja työhyvinvoinnin tukemiseksi.
- Yksikön johtaja käy jokaisen tiimin kanssa tiimikehityskeskustelun, jossa tarkastellaan tiimin hyvinvointia ja pedagogiikan toteutumista.

• **Esiopetuksen järjestäminen**

- Kasvatushenkilöstö kuuntelee lasten aloitteita sekä ideoita ja niitä nivotaan esiopetuksen tavoitteisiin ja sisältöihin muodostaen näistä isompia aihekokonaisuuksia ja projekteja.

- Käytössämme on Seikkailujen eskari-oppimateriaali, joka noudattaa monialaisten oppimiskokonaisuuksien sisältöjä ja tavoitteita esiopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti.
- Osallistumme esiopetuksesta Euroopan liikkujan- viikkoon vko:lla 38
- **Laaja-alainen osaaminen**
- Laaja-alaisen osaamisen kehittymiseen vaikuttaa enemmän esiopetuksen toimintakulttuuri kuin erilliset pedagogiset sisällöt. Laaja-alaisen taitojen harjoittelua edistää mm. esiopetuksen työskentelytavat, erilaiset oppimisympäristöt, vuorovaikutuskulttuuri sekä lasten oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen. Alla esimerkkejä, millä keinoin arjessa edistämme laaja-alaista osaamista esiopetuksen arjessa:

Osallistuminen ja vaikuttaminen

- Keskusteleva ja osallistava vuorovaikutuskulttuuri.
- Lasten palaverit, joissa lapsille mahdollistuu kuulluksi tuleminen ja demokratiataitojen harjoittelu (mm. yhteisten sääntöjen laatiminen, oppimisympäristön suunnittelu ja kehittäminen, yhteisen toiminnan suunnittelu ja arviointi)

Ajattelu ja oppiminen

- Ajattelun ja oppimisen taidot kehittyvät mm. leikkien, pelejä pelaten, ongelmanratkaisu- ja tutkimustehtäviä tehden. Nämä ovat lapselle ominaisia tapoja toimia.
- Lapsia rohkaistaan kokeilemaan uutta, kyselemään ja kyseenalaistamaan, iloitaan onnistumisista ja tuetaan, kun sitä tarvitaan.

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

- Lasten kanssa harjoitellaan päivittäisissä kohtaamisissa vuorovaikutustaitoja, kohteliasta puhetta, tunneilmaisua ja tunteiden lukutaitoja.
- Tutustutaan kulttuuriseen monimuotoisuuteen, jota luontevasti esiintyy lasten arjessa.
- Ristiriitatilanteissa käytämme vertaissovittelun menetelmää.

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

- Lasten kanssa harjoitellaan omasta hyvinvoinnin ylläpitämistä ja omista tavaroista huolehtimista.
- Lähiliikenteessä liikkumisen turvallisuustaitoja harjoittelemmme viikoittaisilla retkillä lähiympäristöön.

Monilukutaito

- Opettelemme erilaisten viestien tulkinnan ja tuottamisen taitoja.
- Tutustumme monipuolisesti esim. kirjoitettuun ja kuvalliseen viestintään sekä tarkastelemme kriittisesti vallalla olevia mediailmiöitä.

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

- Harjoittelemmme arjessamme säännöllisesti tieto- ja viestintäteknologisten välineiden käyttöä ja hyödynnämme oppimisessa digitaalisia-alustoja ja digitaalisia oppimispelejä.

3. Toimintaperiaatteet

A) Vasun ja esiopetussuunnitelman arvot arjessa

Lapsuuden itseisarvo

- Ollaan kiinnostuneita, kuka lapsi on; Kysytään kuulumisia, jutellaan ja kohdataan.
- Ollaan kiinnostuneita lasta kiinnostavista asioista ja mielipiteistä. Vaalitaan osallisuutta
- Keskustellaan ilmiöistä ja maailmasta sekä tutkitaan niitä yhdessä.
- Suunnitellaan arkeen rakenteita, että kaikki voivat loistaa, esim.tähtieskari tai open stage.

Ihmisenä kasvaminen

- Puututaan kiusaamiseen välittömästi ja tilanteet käydään läpi keskustelemalla.
- Aikuisen määrittelemät leikkiryhmät toisinaan (opetellaan moninaisuuden kunnioittamista).
- Sääntöjen sopiminen ja kohtelaiden käytöstapojen harjoittelu
- Käytöstapojen opettaminen/harjoittelu.
- Estetiikan huomioiminen taito- ja taideaineiden kautta.

Lapsen oikeudet

- Lasta kuullaan (lasten palaverit, äänestys, päivittäiset keskustelut ja kohtaamiset).
- Mahdollistetaan päivittäin leikkiminen ja leikkirauha.
- Käytämme vertaissovittelua ristiriitatilanteissa.
- Suunnitelmallinen toiminta ja laadukas pedagogiikka.
- Papukaijamerkit ja timantit käytössä yhteisen hyvän huomaamiseksi.
- Sitoutuminen yhdessä sovittuihin sääntöihin.

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

- Mahdollistetaan sukupuolisensitiivinen leikki lasten toiveiden mukaan.
- Tarjotaan mahdollisuuksia moninaisuuden tarkasteluun, esim. Eri uskontojen perinteitä
- Tarkastellaan perheiden erilaisia tapoja viettää esim. Joulua.

Perheiden monimuotoisuus

- Tarkastellaan neutraalisti erilaisia perhemuotoja.
- Tiedostetaan, että monimuotoisuuden arvostaminen alkaa aikuisten oman ajatusmaailman muokkauksesta.

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

- Mahdollisuuksien mukaan viedään lapsia taidenäyttelyyn.
- Ryhmätiloissa vaalitaan esteettistä ja siistiä oppimisympäristöä.
- Ruokailutilanteissa ohjataan kohtuullisten valintojen tekemisessä.

B) Lasten ja huoltajien osallisuuden rakenteet (suunnittelu, toteutus, arviointi)

◆ Lapset

- Osallisuus on tunne kuulumisesta yhteisöön. Lapsiryhmässä laaditaan lasten kanssa yhdessä ryhmän säännöt ja toimintatavat miellyttävälle sekä psyykkisesti ja fyysisesti turvalliselle varhaiskasvatuspäivälle.
- Jokainen lapsi huomioidaan yksilönä omine piirteineen ja jokainen saa ilmaista itseään niillä keinoilla, joita hänellä on. Lapsen osallisuutta vuorovaikutuksessa tuetaan tarvittaessa käyttämällä viittomia, kuvia ja apuvälineitä.
- Lasten mielenkiinnon kohteisiin, ideoihin sekä aloitteisiin tartutaan ja otetaan osaksi toiminnan suunnittelua. Lasten havainnointi ja heidän kanssaan keskusteleminen auttavat meitä yhdistämään lasten mielenkiinnon kohteet vasun sisältöihin.
- Lapsia kuullaan oman oppimissuunnitelmansa laatimisessa
- Suunnittelemme lasten kanssa toimintaa yhdessä ja arvioimme, mitä olemme oppineet.
- Lasten osallisuuden toteuttamisen tapoja suunnitellaan ja arvioidaan ryhmien omista tiimipalaverissa ja työiloissa.

◆ Huoltajat

- Huoltajien päivittäiset kohtaamiset henkilöstön kanssa ovat matalan kynnyksen vaikuttamishetkiä, joissa he voivat tehdä omaa lastaan tai ryhmän pedagogiikkaa koskevia aloitteita.
- Leops-keskustelussa huoltajat ovat osallisina oman lapsensa oppimissuunnitelman laatimisessa, ja kevään arviointikeskustelu on foorumi välittömälle arvioinnille ja palautteen antamiselle.
- Talon palaverissa ja pedatiimeissa osallisuuden toteutumista arvioidaan ja kehitetään.
- Tiimit suunnittelevat oman ryhmänsä käytäntöjä tarkemmin tiimien iltapalaverissa ja tiimien viikkopalaverissa.
- Vuosittain huoltajat saavat vastattavakseen asiakastyytyväisyyskyselyn, jossa voivat arvioida lapsensa saaman varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen laatua. Asiakastyytyväisyyskyselystä nostetaan kehittämiskohteet seuraavalle toimintakaudelle.

C) Arjen pedagogiikka (ruokakasvatus, siirtymät, lepo)

- Arjessaan lapset ovat aktiivisia toimijoita ja heitä kannustetaan yrittämiseen ja omatoimisuuteen.

- Tärkeää on yrittämisestä kehuminen, kannustaminen sekä lapsen oppimisen ja kehityksen huomaaminen ja siitä iloitseminen yhdessä lapsen kanssa.
- Leikeissä harjoitellaan toisen huomioonottamista, vuorovaikutustaitoja ja tunteiden säätelyä. Opettelemme päivittäin hyviä käytöstapoja ja ohjaamme ystävälliseen puhetapaan.
- Aikuisen mallintaa omalla käytöksellään hyvän tavan mukaista vuorovaikutusta.
- Siirtymätilanteissa arjen pedagogiikkaa näkyy esim. oman vuoron odottamisen ja toisten huomioimisen harjoitteluna.
- Arkisten perustoimintahetkien lomassa tutustutaan esiopsissa määriteltyihin oppimisen alueisiin. Jokainen arjen hetki kohtaamisineen ja ihmettelyineen on tärkeä oppimisen hetki!!
- Siisteys- ja ruokakasvatus ovat osa päivittäistä toimintaa. Samalla harjoitellaan kohtuullisten valintojen tekemistä.
- Lapsia houkutellaan ja kannustetaan sensitiivisesti tutustumaan uusiin ruoka-aineisiin kaikkia aisteja käyttäen.
- Arjessa opetellaan pitämään huolta myös yhteisen toimintaympäristön siisteydestä.
- Lasten itseohjautuvuutta omasta hygieniasta huolehtimiseen tuetaan.

Erilaiset toiminnanohjaukuvat edistävät lapsen itseohjautuvuutta

D) Pienryhmätoiminta

- Pienryhmät muodostetaan lasten tarpeet ja kaverisuhteet huomioiden.
- Pienryhmät ovat pysyviä, mutta pienryhmässä toimiva aikuinen vaihtuu sovitun ajan välein.
- Pienryhmätoimintaa toteutetaan 5 päivänä viikossa.
- Jokaisen pienryhmän toiminta suunnitellaan etukäteen esiopetuksen tavoitteet, lasten tarpeet, aloitteet ja mielenkiinnonkohteet huomioiden.

E) Kestävä tulevaisuus

- Lasten luontosuhdetta vahvistetaan käymällä viikoittain retkillä lähiympäristössä.
- Retkillä tutkitaan luontoa, ihmetellään luonnonilmiöitä ja opastetaan kestävään luonnossa liikkumiseen.
- Ruokailutilanteissa harjoitellaan lasten kanssa lajittelua ja kohtuullisten valintojen tekemistä.
- Kierrätys- ja luonnonmateriaaleja hyödynnetään askartelussa.
- Leluja kierrätetään säännöllisin väliajoin ryhmästä toiseen ennen uusien hankkimista.
- Yhteisesti laaditut pelisäännöt sekä lämmin vuorovaikutus lisäävät kaikkien henkistä hyvinvointia sekä sosiaalisesti kestävää tulevaisuutta

F) Toiminnan vuosikello ja esiopsia täydentävät suunnitelmat

◆ *Toiminnan vuosikello*

- Tiimien pedagogisen toiminnan suunnittelun apuna on Kangasalan varhaiskasvatuksen toiminnan vuosikello.
- Vuosikello löytyy Ruutanan esiopetuksen omasta Teamsista, josta henkilöstön on helppo ottaa se käyttöön.
- Johtajien pedagogisen toiminnan vuosikellosta johdetaan aiheita pedagogisiin iltoihin sekä pedatiimeihin

◆ *Kulttuurikasvatussuunnitelma.*

- Kulttuuria on tarjolla yksikössämme lapsille laulujen, kirjojen, runojen ja lorujen muodossa päivittäin.
- Lapset saavat lisäksi halutessaan toteuttaa omia esityksiään esimerkiksi käsinukeilla tai roolivaatteilla. Kannustamme lapsia tekemään omia ehdotuksia ja tartumme heidän aloitteisiinsa ja ideoihinsa esitysten suunnittelemisesta ja toteuttamisesta.
- Leikin merkitys kulttuurin, vuorovaikutuksen ja ilmaisun harjoittamisessa tiedostetaan ja sille annetaan aikaa ja tilaa
- Vietämme vuodenkiertoon ja suomalaiseen kulttuuriperinteeseen kuuluvia juhlia päiväkodissamme.
- Annamme tilaa lasten pohdiskeluille ja keskustelemme niistä yhdessä lasten kanssa. Lapsen ja perheen kulttuuri näkyy varhaiskasvatuksen arjessa monin tavoin, esimerkiksi juhlissa, lauluissa ja kirjoissa, joita valitsemme luettaviksi.
- Myös uskonottomuutta tarkastelemme muiden kulttuurillisten katsomusten rinnalla.
- Kangasalan kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelma on määritellyt jokaiselle ikäryhmälle oman kulttuurisen kokemuksen tälle toimintakaudelle. Esiopetukselle on toivottu jatkoa Taidekarusellille. Tämä varmistuu syksyn 2024 aikana

◆ *Kansainvälisyys ja globaalikasvatussuunnitelma*

- Kulttuurista osaamista harjoittemme tutustumalla yhdessä niihin katsomuksiin ja kulttuureihin, joita ryhmässä kulloinkin on. Kotien erilaiset kulttuuritaustat lisäävät varhaiskasvatuksen kulttuurista monimuotoisuutta, johon tutustutaan arkisesti ja kunnioittavasti.
- Globaalikasvatuksen tavoitteena on, että lapset oppivat suhtautumaan avoimen uteliaasti ja kunnioittavasti kulttuuriseen monimuotoisuuteen, kun he kokevat kansainvälisyyden olevan osa heidän elinpiiriään. Lasten monimuotoisiin kansainvälisiin taustoihin tutustaan lasten kiinnostuksen johdattelimina tai ryhmän tarpeista käsin.
- Kasvattajien kunnioittava ja kiinnostunut suhtautuminen moninaisuuteen välittyy myös lapsille.
- Teemme yhteistyötä huoltajien kanssa siten, että perheiden uskonnolliset ja kulttuuriset taustat ja juhat tulevat huomioituiksi heidän toivomallaan tavalla.

G) Turvallisuussuunnitelma, päivitys, info henkilöstölle, koulutukset

- Turvallisuussuunnitelma tarkistetaan syksyyn 2024 aikana ja siihen tehdään tarvittavat päivitykset. Henkilöstöä tiedotetaan näistä muutoksista talon palaverissa.
- Elokuussa henkilöstö osallistuu turvakävelyyn, jossa kartoitetaan kaikki hätäpoistumistiet ja alkusammutusvälineistö.
- Alkusyksystä järjestetään myös Ruutanan koulun kanssa yhteinen poistumisharjoitus
- Myöhemmin syksyllä Kangasalan pelastuslaitos järjestää lapsille Tulikettukoulutusta, jossa tutustutaan paloturvallisuuteen lapsentasoisesti.

4. Kehittäminen ja arviointikäytännöt

• **Palaverirakenteet**

- Yksikköpalaveripäivä on keskiviikko.
- Joka toinen viikko yksikköpalaverissa käsitellään talon yhteisiä asioita (tarvittaessa) ja joka toinen viikko varhaiskasvatusta koskevia yleisiä asioita.
- Talon sisäisten asioiden palaveripäivää voi käyttää myös esiopettajien yhteissuunnitteluun
- Jokaisella esiopetustiimillä on viikoittain varattu palaveriaikaa 45 min. Tiimit suunnittelevat ja arvioivat omaa toimintaansa peilaten sitä esiopetuksen opetussuunnitelmaan, lasten oppimissuunnitelmiin sekä yksikön ja tiimin toimintasuunnitelmiin.
- Näinä päivinä lepohetkellä on valvomassa toisen ryhmän henkilökuntaa.

• **Suunnittelu- ja arviointirakenteet**

- Pedagogisia asioita käsitellään ammattiryhmäkohtaisissa pedatiimeissa. Aiheina syyskaudella ovat a) jaettu pedagoginen johtajuus, b) sosioemotionaalisten taitojen havainnoiminen c) sos.em.-taitojen vahvistaminen leikkiä ohjaamalla sekä d) toimintakauden arviointi ja Valssi-yhteenveto. Kevätkauden pedatiimien aiheet tarkentuvat myöhemmin
- Mennyttä syksyä arvioimme tammikuun arviointi-illassa ja kevättä kevään pedatiimissa. Näissä tilaisuuksissa käsittelemme yksikköä koskevien työhyvinvointikyselyjen ja asiakastyytyväisyyskyselyn vastauksia
- Kevätkaudella pidämme pedagogisen työllän, jonka aihe tarkentuu myöhemmin
- Kasvattajakahvilaita on syksyn aikana kolme saman sisältöistä. Aiheena on *lämmän ja ammatillinen vuorovaikutus*. Kevätkauden kasvattajakahviloiden sisällöt tarkentuvat myöhemmin.
- Syyskaudella työiltoja ei järjestetä, mutta henkilöstöä kannustetaan osallistumaan Treduka- koulutuspäivään marraskuussa.

• **SAK-aika**

- Noudatamme kaupungin yhteisiä SAK-aikaan laadittuja linjauksia.
- Esiopettajille on viikoittain varattu aikaa toiminnan suunnittelulle, arvioimiselle ja kehittämiselle.
- SAK-aika toteutuu pääsääntöisesti työvuoron aluksi tai loppuksi.
- Työvuorosuunnittelulla opettajille mahdollistetaan yhtenä päivänä viikosta yksi pidempi SAK-aika.

• **Kyselyt ja arvioinnit**

- Henkilöstön työhyvinvointikysely on syksyisin ja keväisin. Kyselyiden tulokset käydään läpi arviointi-illoissa tai talon palaverissa.
- Huoltajat vastaavat asiakastyytyväisyyskyselyyn, jossa he voivat arvioida lapsensa saamaa esiopetusta ja varhaiskasvatusta. Asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset käydään keväällä läpi pedatiimissa, ja tuloksista nostetaan kehittämiskohde seuraavalle kaudelle. Kyselyyn palataan seuraavan toimintakauden alussa suunnittelupäivänä sekä syksyn vanhempainillassa.
- Tällä toimintakaudella toteutettava Valssin kysely ohjaa varhaiskasvatuksen laadun arviointiin tuen näkökulmasta. Onnistumiset ja kehittämiset käydään läpi pedatiimissa.

• **Osaamisen kehittäminen, hyvien käytäntöjen jakaminen, osaamisen hyödyntäminen**

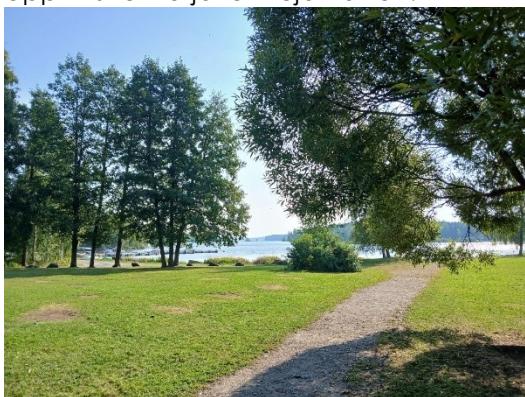
- Työntekijöiden koulutustarpeista ja koulutukseen hakeutumisesta on keskusteltu edellisen kevään kehityskeskustelujen yhteydessä. Koulutustarpeisiin vastataan tarjoamalla sekä kaupungin että seutukunnan sisäisiä maksuttomia, laadukkaita koulutuksia
- Henkilöstön käyttöön on alkusyksystä jaettu OSAKE:n koulutuskalenteri, josta työntekijät voivat valita itselleen mieluisia koulutuksia.

- Lisäksi kehitämme osaamistamme koulutuksellisissa kasvattajakahviloissa sekä pedagogisissa tilaisuuksissa (pedatiimit ja pedaillat).
- Yksikössämme vahvistetaan oppivan yhteisön toimintakulttuuria ja yhteisissä keskusteluissa jaamme tietoa ja kokemuksia keskenämme, ja opimme toinen toisiltamme.

5. Oppimisympäristö

• Fyysinen oppimisympäristö

- Ruutanan esiopetus sijaitsee Ruutanan koulun yhteydessä. Ympäristö on vehreää ja rauhallista ja esioppilaat retkeilevät viikoittain lähimetsässä ja Ruutanan uimarannassa.
- Esiopetuksen käytössä on vuonna 2024 täysin uusittu ulkoilupiha ja ulkoilemme lukuvuoden aikana myös koulun välituntipihalla, kunhan se valmistuu.
- Ruutanan esiopetuksen tilat ovat monipuoliset ja sisältävät runsaasti jakotiloja.
- Ryhmien tiloissa mahdollistuu monenlainen leikki ja liikkuminen.
- Jokaisella ryhmällä on käytössään kaksi isompaa ryhmätilaa sekä pienryhmätila ja aula. Aula mahdollistaa vauhdikkaampia leikkejä ja ryhmätiloissa mahdollistuu luontevasti pöytäpuuhat, rakentelut ja muu paikallaan pysyvämpi leikki.
- Esiopetuksen käytössä on pieni liikuntasali, jossa mahdollistuu ohjatut ja omaehtoiset liikunnalliset leikit.
- Oppimisympäristön kalusteet ovat kevytrakenteisia ja liikuteltavissa arjen eri tilanteita ja tarpeita varten. Näin pystytään muodostamaan rauhallisempia, eriytettyjä tiloja erilaisia oppimishetkiä ja leikkejä varten.

• Psyykinen oppimisympäristö

- Pidämme tärkeänä, että päiväkodissamme on avoin ja rohkaiseva ilmapiiri, jossa jokainen voi tuntea itsensä arvokkaaksi.
- Aikuiset vahvistavat ammatillisella toiminnallaan yksikössämme sellaista toimintakulttuuria, että erehdykset ja epäonnistumiset ovat tie oppimiseen. Harjoitteleminen yhdessä epäonnistumisen taitoa.
- Syksyn aikana henkilöstökoulutusten aiheena on vahvistaa ammatillista ja lämmintä vuorovaikutusta
- Huumori ja hassuttelu tunnustetaan arkiseksi voimavaraksi.

• Sosiaalinen oppimisympäristö

- Riidat selvitetään aikuisen avulla ja ohjauksella. Käytämme vertaissovittelun mallia. Samalla lapsen empatia- ja tunteiden sanottamisen taidot sekä vuorovaikutustaidot vahvistuvat.
- Tällä kaudella vahvistamme erityisesti lasten sosioemotionaalisten taitojen kehittymistä suunnitelmallisella leikin ohjauksella.
- Selvitämme ristiriitatilanteet aina varhaiskasvatuspäivän aikana ja kerromme tapahtuneesta huoltajille.

- **Digitaalinen oppimisympäristö**

- Jokaisessa ryhmässä on älytaulu-/-näyttö, lpadeja. Yhteiskäytössä on muita digivälineitä, joilla voi harjoitella esim. ohjelmoinnin alkeita. Digivälineitä käytetään luontevasti oppimis- ja leikkivälineinä muiden välineiden ohella.
- Käytämme digilaitteita yhtenä pedagogisen dokumentoinnin välineenä
- Pedagogisen dokumentoinnin avulla teemme pedagogista toimintaa näkyväksi niin lapsille kuin huoltajillekin. Otettuja kuvia katsellaan lasten kanssa lpadilta tai älytaulun isolta näytöltä. Lapsi voi kuvien kautta palata merkityksellisiin hetkiin ja seurata omien taitojensa kehittymistä.

6. Pedagoginen tuki

- Esiopetuksessa on käytössä kolme tuen porrasta: yleinen, tehostettu ja erityinen tuki.
- Yleinen tuki todentuu mm. pienryhmätoimintana, arjen strukturointina ja ennakoitavuutena, kuvien käyttämisenä vuorovaikutuksen tukena sekä positiivisena ja kannustavana vuorovaikutuksena. Koko henkilöstö on sitoutunut näihin tuen menetelmiin.
- Lapsi saa tarvittaessa myös tehostettua tai erityistä tukea. Tehostettu tuki toteutetaan lapsen omassa ryhmässä rakenteellisin, pedagogisin ja hoidollisin menetelmin.
- Esiopetukseen tullessa lapselle jo aloitettu tuki arvioidaan opiskeluhoitoryhmässä, johon kuuluu esiopetusyksikön johtaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, esiopettaja sekä koulukuraattori.
- Syksyisin käydään lapsen huoltajien kanssa lasta koskeva leops-keuhustelu (lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma). Siinä määritellään lapsen kasvua, kehitystä, ja oppimista tukevalle pedagogiselle toiminnalle tavoitteet ja suunnitellaan toimenpiteet näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Tiedot kirjataan eVakan leops-lomakkeelle.
- Havainnoimme arjessa lasten kehitystä ja oppimista. Henkilöstö käy jatkuvaa keskustelua lasten tarpeista ja edistymisistä ja tarvittaessa muokkaavat ryhmän toimintaa ja arjen käytäntöjä lasten kehitystä tukevampaan suuntaan.
- Varhaiskasvatuksessa on käytössä Pirhan Minun tiimini-malli, jota käytetään, kun huoli lapsen tai perheen hyvinvoinnista herää.
- Varhaiskasvatuksen perhekoordinaattori, neuvola ja perheneuvola ovat läheisimpiä yhteistyötahojamme.
- Heränneestä huolesta keskustelemme myös alueemme varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Hän käy säännöllisesti ja oman aikataulunsa mukaisesti kaikissa ryhmissä havainnoimassa lapsia ja ryhmässä toteutettavia tuen ratkaisuja. Häntä voi konsultoida ja kysyä apua sekä neuvoa haastavissa tilanteissa.
- Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on osa päiväkodin johtotiimiä, joka kokoontuu n. kuuden viikon välein keskustelemaan tuen ja pedagogiikan asioista.

7. Opiskeluhoito

- [kangasalan-kaupungin-esi-ja-perusopetuksen-seka-lukiokoulutuksen-opiskeluhoitosuunnitelma.pdf](#)
- Yhteisöllinen monialainen opiskeluhoitoryhmä kokoontuu kaksi kertaa syksyllä tarkastelemaan tuen lasten asioita. Lisää tapaamisia järjestetään tarpeen mukaan
- Esiopetuksen yhteisölliseen monialaiseen opiskeluhoitoryhmään kuuluvat, esiopetuksen johtaja, Veo, koulukuraattori ja opettajaedustus jokaisesta esiopetusryhmästä.
- Keväällä järjestettäviin yhteisöllisen opiskeluhoiton tapaamisiin osallistuvat myös koulun rehtori sekä koulun erityisopettaja
- Yksilöllisiin monialaisiin opiskeluhoitoryhmiin osallistuu tarvittaessa muuta koulun opiskeluhoiton henkilöstö (koulun terveydenhoitaja, koulupsykologi)

- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteinen kehittämiskohde lukuvuodelle 2024-2025 on tuen ja inklusion vahvistaminen lapsen omassa ryhmässä. Henkilöstöä ohjataan osallistumaan niihin koulutuksiin, jotka edistävät tämän kehittämiskohteen toteutumista

8. Tiedottaminen

- Ryhmän henkilöstö tiedottaa huoltajia eVakan kautta esiopetuksen kuluneesta ja tulevasta toiminnasta.
- Yksikön johtaja tiedottaa huoltajia eVakan kautta.
- Yhteistyötahoihin olemme yhteydessä sähköpostitse tai puhelimitse.
- Koulun henkilöstöön olemme yhteydessä Wilman kautta.

9. Yhteistyö

- Teemme säännöllistä yhteistyötä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa.
- Lasten tuen tarve määrittelee ryhmäkohtaisesti, millaisia yhteistyötahoja heidän kanssaan työskentelee (mm puheterapeutti, toimintaterapeutti, fysioterapeutti). Tapaamiselle järjestetään rauhallinen huone esiopetuksen tiloista.
- Teemme tarvittaessa yhteistyötä myös neuvolan terveydenhoitajan tai perheneuvolan asiantuntijoiden kanssa
- Esiopetusyksikön johtaja osallistuu Ruutanan koulun yhteisölliseen opiskeluhuoltaryhmään säännöllisesti.
- Ruutanan esiopetus tekee siirtymävaiheiden yhteistyötä Ruutanan päiväkodin, Pilke Kiurun ja päiväkotijumping Beansin kanssa.
- Ruutanan esiopetusikäisten huoltajat ovat tervetulleita Ruutanan koulun vanhempainyhdistykseen.

Suunnitelma palautetaan 2.9.2024 mennessä Teams-kansioon Toiminnan arviointi